

SŁOWO

Wilno, Niedziela 30-go grudnia 1923 r.

PRENUMERATA miesięczna z dostawą do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 2000000 zagranicą 4000000. Konto czekowe w Poczcie Kasy Oszczędnościowej Nr. 80259. Cena pojedynczego Nru 100000 mr.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ Wiersz milimetry wyceniony na str. 2-ej i 3-ej 100000 marek, za tekstem 40000 marek. Najmniejsze ogłoszenie 400000 m. p z przewijki oraz w nr. świątecznych o 25 proc. drożej.

Reforma wyborcza we Francji.

Francja częściej niż inne państwa przeprowadza zmiany w swym prawie wyborczym. Przyczyną jest, że w tym państwie, w którym wskutek braku przyrostu naturalnego zmiany gospodarcze i społeczne odbywały się w ciągu ostatnich trzech ćwierci wieku względnie bardzo powolnie, wskutek metody myślenia francuskiego i trapiącej Francję rewolucji końca XVIII wieku gorączki politycznej, ton życia politycznego stanowi niezadowolenie ze status quo. Stąd częsty upadek gabinetów i częstsza, niż w innych państwach, zmiana ordynacji wyborczej.

Dziś na porządku dziennym we Francji stoi projekt nadania czynnego prawa wyborczego kobietom oraz głosów pluralnych ojcom rodzin.

Według brzmienia redakcji Komisji, wniosek deputowanego Rouleau-Dugage'a został ostatecznie sformułowany w sposób następujący:

§ 1. Prawo głosowania posiadają wszyscy obywatele francuscy — mężczyźni i kobiety po dojściu do 21 r.

§ 2. Ojciec rodziny wykonywa prawo wyborcze za swe niepełnoletnie dzieci obojga płci, legalne lub naturalne, znane.

Mutacja prawa wyborczego, a jego cel są to rzeczy bardzo różne, zwłaszcza w takim kraju, jak Francja, gdzie z jednej strony istnieje bardzo silna skłonność do polityki realnej, z drugiej, zewnętrzne poszanowanie zasad, a raczej sformułowanych frazesów politycznych. Realnie biorąc rzecz się przedstawia jak następuje: blok narodowy obawia się porażki przy przyszłych wyborach, wie, że kobiety we Francji bardziej ulegają wpływowi moralnym i są pierwszymi w kraju, którzy głoszą o prawie wyborczym kobiet. Nie chodzi mu o możliwość wprowadzenia do parlamentu bardziej wybitnych kobiet, nie daje im biernego prawa wyborczego, ale pragnie zwyciężyć głosami kobietami.

W sferach bardziej konserwatywnych, na konserwatywnej prowincji, gdzie katolicyzm skutecznie przeciwdziała dziełobójstwu w łonie matki, mamy daleko więcej licznych rodzin, udzielenie więc praw pluralnych głosów za siebie i za swe dzieci małoletnie daje przewagę żywiołom konserwatywnym.

We Francji na 11 mil. wyborców jest 7 mil. kawalerów lub bezdzietnych mężów, zaledwie zaś 4 mil. ojców trojga i więcej dzieci. Ci ostatni reprezentują znacznie większą liczbę ludności Francji, niż kawalerowie, posiadają zaś mniej głosów.

Zwolennicy reformy wyborczej we

Francji pragną wyzyskać jej platoniczną tęsknotę do przyrostu naturalnego.

W 1919 r. był zorganizowany w Nancy kongres w sprawie ludnościowej Francji. Kongres żądał „głosów rodzinnych”, t.j. pluralnych dla ojców większych rodzin, licznych ulg podatkowych, gospodarczych dla ojców znaczniejszych rodzin oraz energicznej walki z neomaltuzjanizmem.

Wniosek Rouleau-Dugage'a, mający być podstawą noweli prawodawczej, jest przygotowany przez wspomniany powyżej kongres w Nancy oraz odpowiednią agitację.

Wnioskodawca przypomina, że jeszcze w r. 1850 Francja posiadała liczącą ludność od innych państw europejskich. Od tego czasu Niemcom przybyło 24 milj., Anglii 19, Francji zaledwie 8 milj. i to, w znacznej mierze, wskutek imigracji cudzoziemców. Ubytek ludności Francji wzrasta z roku na rok.

Ministerjum Moraczewskiego ku długoletniemu utrapieniu naszych socjalistów dało Polsce ordynację wyborczą z równouprawnieniem kobiet. Nadanie zaś pluralnych głosów ojcom licznych rodzin byłoby u nas niewskazane, gdyż zwiększyłoby to siłę wyborczą w miastach Żydów Ortodoksów, na wsłach zaś chłopów.

Wł. Studnicki.

Dookoła sanacji Skarbu.

Na sobotę w południe została wyznaczona narada premiera Grabskiego ze znawcami spraw finansowych w sprawie reformy waluty polskiej. Między zaproszonymi znajdują się ks. Adamski, b. min. Jastrzębski, prof. Krzyżanowski z Krakowa, prof. Kempner, St. Karpiński i inni.

Według „Kurjera Polskiego” na skutek konferencji prawników z rządem, projekt ustawy o pełnomocnictwach został przeredagowany w tej formie, że Sejm uchwala t. zw. ustawę ramową, w której zakresie Rząd będzie upoważniony do wydawania rozporządzeń wykonawczych.

Dnia 2 stycznia premier Grabski przedłoży Skarbowej Komisji Sejmowej projekt ustawy o pełnomocnictwach.

Z dniem 1 stycznia niektóre banki prywatne rozpoczną przyjmowanie oszczędności złotych.

Wywiad z Marszałkiem Ratajem.

WARSZAWA, 29 XII. (AW.) Marszałek Rataj udzielił w sobotę dziennikarzom wywiadu, opisującego przebieg konferencji prawników nad ustawą o pełnomocnictwach. Ze słów Marszałka Rataja wynika, że projekt pierwotny został zmieniony w kierunku ograniczenia kompetencji, przyznanych pierwotnie Prezydentowi i gabinetowi.

Według pierwotnej redakcji te dwa organy miały przyznane sobie w ogólności prawo wydawania rozporządzeń celem sanacji finansów. Obecnie przepis, który nadaje Prezydentowi swobodę w zakresie sanacji skarbu, został usunięty, a skorygowany projekt rządowy wyszczególniony będzie w ogólnych zarysach planu reform finansowych. Praktycznie wyraził się to w uchwaleniu przez Sejm tak. zw. ustawy ramowej.

Zaliczka na podatek.

WARSZAWA, 29 XII. (PAT.) Minister skarbu wydał w dniu 15 grudnia b. r. rozporządzenie w sprawie przyjmowania przez Kasę Skarbową zaliczek waloryzowanych na podatki przed termi-

We środę, dnia 2-go stycznia jako w półroczną rocznicę śmierci

Pawła Jeleńskiego

Jarosława Kossakowskiego

uczni szkoły Zygmunta Augusta, odprawione będzie nabożeństwo w kościele S-go Jerzego o godzinie 9 1/2, na które zaprasza RODZINA.

Każdy powinien kupić a będzie wiedział ile ma płacić podatku państwowego.

Nowa skala efektywnego Państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych i wynagrodzeń za pracę najemną obowiązująca od 1 stycznia 1924 r. Cena 100.000 mk. Żądać we wszystkich księgarniach i u gazetiarzy.

Wyszedł z druku

„Kalendarz Wileński Informacyjny” na rok 1924

—(Księga adresowa m. Wilna do nabycia we wszystkich księgarniach)—

Niniejszem podaję do wiadomości, iż p. Henryk Zawadzki przestał być prokurentem firmy „Wielko-Solecznickie Zakłady Spirytusowe” i że wydana mu przezemnie pełnomocnictwa została cofnięta.

Harol Wagner.

GOTOWE UBRANIA

CENY NISKIE

WARSZAWSKA FABRYKA KRAWIECZA

„KONTUSZ”

Sp. Akc.

Utworzyła fabryczny zakład, hurt i detal, gotowych ubrań w Wilnie.

Dobroczyński 2. telef. 184, przy składzie towarowym A. Głowiński.

Wyroby znane w całej Polsce ze swej dobrotliwej i niskiej cen.

Na składzie są: Garnitury, palta, barki, ubrania sportowe, spodnie zakładowe i t. p. Dla uczęszczających młodzieży przystępne warunki. Wszystkie instytucje rządowe i miejskie dla swych urzędników mogą zaopatrywać się w większe ilości, które to zamówienia szybko będą wykonane.

nam ich płatności. Zaliczki mogą być wpłacane na wszelkie podatki, opłaty i należności waloryzowane i będą obliczane od spłat według kursu urzędowego franka złotego obowiązującego w dniu wpłaty. Z chwilą wymiaru podatku uznana zostanie kwota obliczona przez kasę we frankach złotych jako pokrycie samemu podatkowi a ewentualna nadpłata zaliczona będzie na poczet należności przed wpłaconiem zaliczek podatkowych, a więc każdy podatnik zabezpieczy posiadając gotówkę od ewentualnych strat przy spadku marki polskiej.

Konwencja Francji z Czechosłowacją.

PRAGA, 29 XII. (PAT.) „Polradio” Cała prasa żywo omawia sprawę konwencji francusko-czechosłowackiej. „Narodne Listy” stwierdzają, iż żaden z traktatów, jakie zawarł rząd czechosłowacki do tej pory nie odpowiada tak interesom narodu czechosłowackiego jak traktat francusko-czechosłowacki. „Tribuna” pisze: należy zaznaczyć, że Czechosłowacja zawierając ten traktat wstępuje w nową fazę swej polityki zagranicznej, jednakże bez względu na to Czechosłowacja przestrzegać będzie celów pokojowych.

BERLIN, 29 XII. (PAT.) Prasa podaje szerokie komentarze co do rokowań francusko-czechosłowackich prowadzonych ostatnio w Paryżu. Pisma nacjonalistyczne uważają, że sojusz francusko-czeski ma na celu dokonanie politycznego okrążenia Niemiec. „Vorwärts” sądzi, że sojusz ma charakter zabezpieczenia politycznego Francji w przyszłości.

TEATR POLSKI (Lutnia).

Dziś o godz. 4 pp.

Na pomnik

F. Chopina

Recital fortepianowy

Prof. Wł. Burkatha.

Fortepian koncertowy Bechsztejna ze składu W. Gierwiatowskiego.

Połączenie kościołów.

RZYM, 29 XII. (PAT.) W kołach watykańskich zachowywana jest wielka rezerwa wobec pogłosek o możliwości połączenia kościoła anglikańskiego z rzymskim. Z rezerwy tej Watykan nie dał się zniechęcić nawet listem arcybiskupa watykańskiego kardynała z Mollines. Jakkolwiek połączenie kościołów jest bardzo ważnym zagadnieniem dla Watykanu, to jednak zdaje się być wykluczoną możliwością jakiegokolwiek pospiechu w tej kwestii, która zdaniem kół watykańskich musi dojrzeć powoli.

TEATR POLSKI (Lutnia)

Dziś o g. 4 pp.

Koncert prof. W. Burkatha

o g. 7 1/2 w.

„Ładna awantura”

komedja w 3 akt. Callaveta i Piers'a

Jutro o g. 8 w. Wiozór Sylwestrowy

TEATR WIELKI (na Pohulance)

DZIŚ

po cenach aniższych o g. 3 m. 30

Straszny dwór

opera S. Montuski

o g. 7 m. 30

Madame Pompadour

operetka FALLA

Jutro o g. 8 w. Wiozór Sylwestrowy.

Robotnik o kongresie P. P. S.

WARSZAWA, 29. XII. (A. W.). „Robotnik” omawiając porządek dzienny 19-ego kongresu PPS pisze, że sprawa taktyki nie wywoła na zjeździe większej różnicy zdań. W stosunku do bolszewików sprawa jest przesądzona. Co się tyczy walki z reakcją, to należy dążyć do rzędu ludowego w Polsce, a skoro to jest nam nie do wykonania, popierać pod okrzykiem warunkami rząd „antyprawicowy”. Rządzącej taktyką może tylko przynieść szkody partii, przynosząc korzyść wrogiem klasy robotniczej.

Rezygnacje i niezdrowie.

LONDYN, 29. XII. PAT. Lloyd George zapadł na zdrowiu i udał się do posiadłości swojej w Walii.

PARYŻ 29. XII. PAT. „Hawas” donosi, że Trocki zrezygnował ze swego stanowiska w Komitecie centralnej partii komunistycznej.

W Japonii.

LONDYN, 29. XII. PAT. Donoszą z Tokio, że książę Regent dymisji gabinetu nie przyjmuje.

WARSZAWA, 29. XII. PAT. W związku z zamachem na księcia Regenta japońskiego w dniu 29 b. m. o godz. 12 w południe udał się do posła japońskiego w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej zastępca dyrektora protokołu dyplomatycznego Jerzy hr. Tarnowski i wyraził oburzenie z powodu zbrodniczego zamachu na jego cesarską wysokość księcia Regenta, oraz radość ze szczęśliwego ocalenia. Z ramienia ministerstwa spraw zagranicznych towarzyszył p. Tarnowskiemu radca Michał Kwapiszewski, który w imieniu p. ministra spraw zagranicznych wyraził te same uczucia.

OFIARY.

Zamiast zyczeń noworocznych
Jan Klett — na Żłobek im. Maryi 3.000.000 mk.
Mikolajstwo Józefowiczówna — dla najbliższych (do uskania redakcji) 1.000.000
Wł. Mikiewicz — na Żłobek im. Maryi 1.000.000, na Macierz Szkolną 1.000.000.
Leonostwo Przemysławski — za Miasteczko Szkolną 1.000.000.
Antonina i Maksymilian Malinsey — na Żłobek im. Maryi 1.000.000, na Pogotowie Ratunkowe dla dzieci 1.000.000.

Helina i Władysław Zawadzcy — na Żłobek im. Maryi 3.000.000.
Aleksander Santolis — na Żłobek im. Maryi 1.000.000.
Z. i J. Nagrodzcy — na Żłobek im. Maryi 2.000.000.
Julia Rodziewiczówna — na Bratnią Pomoc gimn. im. M. Orzeszkowej 1.000.000

WARSZAWSKA GIEŁDA
urzędowa 29 grudnia b. r.

Dolary	6350000—6350000
Franki fr.	820000
Przekazy: New-York	6350000—6350000
Londyn	27700000—27550000
Paryż	228000—227000
Wiedeń	8850
Praga	185750
Włochy	277000—276000
Belgia	287250
Szwajcaria	1113000—1111500
Żłoty frank	1220000

Tendencja nieco mniejjsza.

Nowe **„Rybnik”** antykorozyjny angielickimi stwarty **„Rybnik”** maszyn. najnow. systemu Anglo-Saxon Industrial Limit d Wilno, W-Stefana 23, (2 podwórze) generalny przedstawiciel **A. G. de Sherbinn** Młyn sporządza paszankę mąki patent, pięć złotych medali, jakości której przewyższa amerykań. również sporządza mąkę „cece” w work. 15 p. Dostawa do domu bezpł. Przej. mąkę do przetr.

BERLIŃSKA GIEŁDA

urzędowa 29 grudnia b. r.
(w milionach mk. niem.)

Przekazy: Katowice	0.527—0.543
New York	189540—421000
Londyn	18254280—18345750
Wiedeń	21540—216540
Praga	59452—59749
Włochy	123140—124060
Belgia	183540—184460
Szwajcaria	189528—129442
Tendencja spokojna	237158—240847

GDAŃSKA GIEŁDA

urzędowa 29 grudnia b. r.

Marka polska	0.947—0.938
Dolary	5.8—5.912
Przekazy: Warszawa	0.898—0.902
New York	5.7556—734
Londyn	1895250000000—1904750000000
Paryż	29.48—29.63 guld. za 100 fr. mk. niem.
Szwajcaria	110.85—101.35 za 100 fr. szw.

Redaktor
Stanisław Mackiewicz

Lecznica i Szpital Litewskiego Stowarzyszenia Pomocy Sanitarnej

Wilno, Wileńska 28.

1 przychodni przyjmują lekarza specjalistę: Choroby zakaźne od 11 — 1; choroby wewnętrzne od 12 — 4; chirurgiczne 1 — 2; kobiece 1 — 1; oczu 10 — 2; uszu, nosa i gardła 12 — 3; zębów 10 — 11; skórne i weneryczne 2 — 3; nerwowe 1 — 2;

w szpitalu oddziały: wewnętrzny, chirurgiczny, ginekologiczny i położniczy od godz. — 3.

GABINET ROENTGENA i ELEKTRO-MEDYCZNY Leczenie promieniami, fotografowanie, prześwietlanie, elektryczne wanny; elektryczny masaż. Laboratorium analityczne

B-cia ALSZSWANG

SP. AKC.

WILNO,
ul. Wielka
Nr. 42
Telefon 822.

Wielka tania sprzedaż towarów wysortowanych.

na R A T Y w ciągu 45 dni bez pieniędzy
cbuwie marki „słoń” od 16 mil. Mk.

KWADRANTOWO
Półki meble
Garnitury
Łóżka damskie
Suknie damskie
Bielizna

Otrzymano również we wszystkich działach wiele nowości

Zaginęła w okolicy dworca trzecieścieczna soka rasy „Doberman” czarna żółciem podpalona, aszy i ogon obcięte. Własność dyrektora Amerykańskiej Linii Okrętowej, przy ul. Kolejowej 11. Uciekły znalazła odprowadzi za bardzo wielkim wynagrodzeniem. Pl. Katedralny 4 m. 1 p. Józefowicz ukrywający psa będzie podjęty do odp. karnej.

Mieszkanie poszukiwane 2-3 pokoi umiarkowane z kuchnią w pobliżu Placu Katedralnego. Komornik ośm. w Pałacu Siołki. Oferty: Delegatura. Kąpała Półk. Nr. 22

DOM HANDLOWY „KARSAKOSÓW” w WILNIE, przy ul. Sądowej 6.
Hurtowa sprzedaż maki pszennej i żytniej ORAZ śledzi wszelkich gatunków
Przybył wagon ryż po cenach tanich.

ELEGANCKI SALON MÓD

„MAISON NOUVELLE”

W. Pohulanka 16 m. 1.

Z n ó w

nedostępnym ostatnio modele sukien, bluzek, szlafroków, swetrów i wykwintnej bielizny

BALTYCKO-AMERYKANSKA LINIA

Centrala: WARSZAWA, ul. Marszałkowska 16.

Nasze najbliższe okręty odchodzą z Gdańska:

LITONIA 18 stycznia, ESTONIA—8 lutego.

Uprzejmie prosimy: lekarze, adwokaci, inżynierowie i t. p. mogą żądać bez kwoty.

Szczegółowych informacji udziela bezpłatnie biuro B.A.L.

WILNO, UL. SĄDOWA 7.

Ogłoszenie.

Ekspozycja N. N. K. w Wilnie ogłoszona na dzień 2 stycznia 1934 r. wystawę na przedmioty techniczno-budowlane pozostałe po likwidacji Grzędy.

Sprzedawane są będą: materiały wodociągowo-kanalizacyjne, części maszyn, obrabiarki, pulsometry, kamery parowe, różne instrumenta elektryczne i optyczne i t. p.

Opis przedmiotów i załączek można przebrnąć w biurze Ekspozycji zawieszona 2-od godz. 10 — 1, przedmioty zaś w magazynie (Zwierzyniec ul. Fabryczna 25) p. 12 — 2. Wadium w sumie 2000.000 marek należy wpłacić do 2-ego stycznia w biurze Ekspozycji.

Licytacja odbędzie się o 11 godz. w lokalu magazynu, Fabryczna 24.

Ekspozycja N. N. K.

KAMIEŃ ŻÓŁCIOWE

Zmniejsza i usuwa bez bólu CHOLEKINAZA

H. Niemojewskiego ataki w zupełności ustają.

OBJAWY: (początkowe). Ból w bokach i dołku podbrzusnym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewanie w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna, jak woda, język obłożony. Gorączka i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kielaskach. Bóle i zawroty głowy. Silne adenerwowanie. OBJAWY: (podczas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — pasie, krzyżu i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcia brzucha, rozsadzanie żebra i parcie na kielaskę stołową. Brak tętna oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na pnie klatki). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

Blizszych informacji udziela: Aptekarz fizjolog H. Niemojewski, Warszawa, Nowy Świat 5. Sąd główny I. B. Segal Wilno.

Sprzedaż w aptekach aptecznych i aptekach

DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

„Brcia Sutkowski”

75, Wilno, Zawalska 2. Adres telegr. „BRASUT”

Poleca po cenach przystępnych

HERBATA luzem i w opakowaniu „Or. Pecce” i Cejl. KAWA surowa i palona własnej palarni. KONSERWY rybne Mix i Lück, sardynki portug. i francuskie.

TOW. KOŁOWALNO - SPOŁ.: mąka amerykańska, oliwa Gaia, makaron, pieprz, cynamon, cykorja „Gleba”, Mydło Pastera, sosy, majonez, musztarda, orzechy ziemne, wanilia i inne.

Wodki i likiery

firm.: poznańskich i lwowskich.

— Sprzedaż wyłącznie hurtowa —

Ogłoszenie.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości: Rezygnacja na sprzedaż zrębów czołowych 1923 r. i 1924 r. w Naczelniem.

1. Olszynie
2. Świrskiem
3. Trąbskiem
4. Smogoniskiem
5. Stojszynie

która się nie odbyła 22-XII 1924 r. o ile wyznaczona na dzień 3-go stycznia 1924 roku.

Blizsze informacje dotyczące sprzedaży powyższej sprzedaży udzielać będą przez Oddział Handlowy Z. G. L. P. w Wilnie w dniu powszednim w godzinach urzędowych.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Wilnie

Blachę i Żelaza

wagonowo i częściowo dostarcza:

Dom Handlowo-Przemysłowy

Twarda 5 „Bralich” WARSZAWA Twarda 5.

SP. z OGR. ODP.

adres telegr. „Bralich” Warszawa

D-r M. Mienicki

Chor. wener. syfilis i skórne (leczenie sztuczne) stercz górskim, ul. Wileńska 34 m. 31. Przyjmuje od 4-7.

D-r Czesław Konieczny

choroby zębów. Chirurgia jamy ustnej, sztuczne zęby.

Sanki

parokonne petarsburskie okazujące do sprzedania, ul. Sw. Anny 7.

Zęby sztuczne, stare,

nawet pokłamane kupuje i płaci od 500.000 do 1000.000 mk. za zęb. tożnik A. Straż Domalska

Skradziono dow.

Nr. 14605/196 przes. Kom. Raz. i ksiąg woj. P. K. U. Wilno, Joffe sam. No. 14-2. Umieścić się.

A. Falkowski

choroby nerwowe przyjmuje od 6-7 ul. Biskupia 12 m. 12

Bransolete

otrzymać można Zygmontowska 20 m. 7.

Dla pary koni

dobrych poszukuję stałej pracy lub wyjazdów. Zgłoszenia ul. Piłsudskiego 20 m.

Binro nauczyciel

„Bagnik”

główny asystent bonny strzyknie

Akuszerka

udziela porad, Przyjmuje od 7 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 40